

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

عنوان:

بررسی تأثیر آموزش بر اساس شاخص سواد سلامت بر دانش، رفتارهای خودمراقبتی و بستری
مجدد بیماران نارسایی قلبی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در پرستاری مراقبت ویژه

نگارنده:

رؤیا خرمی استخری

استاد راهنما:

دکتر معصومه ذاکری مقدم

اساتید مشاور:

دکتر شهرزاد غیاثوندیان

دکتر نیما صوفی افشار

استاد آمار:

دکتر مریم اسماعیلی

۱۳۹۸

چکیده فارسی

زمینه و هدف: نارسایی قلبی یک سندرم بالینی پیچیده و با شیوع در حال افزایش است. بیماران مبتلا به دلیل ماهیت مزمن و پیشرونده بیماری، در معرض عوارض و مشکلات فراوانی هستند که همگی آنها، احتمال پیشرفت بیماری را در آنها افزایش می‌دهد. سواد سلامت ناکافی، با تبعاتی چون سلامت جسمی و روانی ضعیف، کمبود دانش مراقبت سلامتی، تبعیت نامناسب و ناکافی از رژیم درمانی، کاهش استفاده از خدمات پیشگیرانه، افزایش بستری شدن و افزایش هزینه‌های درمانی همراه است. آموزش بیماران بر اساس میزان سواد تخصصی‌شان در مورد این بیماری، ممکن است بتواند پیامدهای نامطلوب بیماری از جمله بستری مجدد را کاهش داده و شاهد افزایش رفتارهای خودمراقبتی در آنها شد.

روش کار: مطالعه کارآزمایی بالینی تصادفی شده حاضر بر روی ۹۰ بیمار مبتلا به نارسایی قلبی بستری در بیمارستان امینی لنگرود وابسته به دانشگاه علوم پزشکی گیلان در سال ۱۳۹۷-۱۳۹۸ انجام گرفت. پس از اخذ رضایت‌نامه آگاهانه کتبی، افراد مورد مطالعه با تخصیص تصادفی به دو گروه مداخله و کنترل تقسیم شدند، در شروع مطالعه پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک و بیماری، پرسشنامه مقیاس سواد سلامت، پرسشنامه دانش نارسایی قلبی و پرسشنامه خودمراقبتی در بیماران هر دو گروه تکمیل شد. سپس در گروه مداخله، برنامه آموزشی به صورت ۳ جلسه فردی ۶۰ دقیقه‌ای به صورت هفتگی در کلاس درمانگاه قلب بیمارستان امینی لنگرود در ساعات مورد توافق در محدوده ساعات بین ۱۰ تا ۱۲ صبح و سپس ۲ جلسه گروهی با حضور ۸ تا ۱۲ بیمار انجام شد. در تمامی مراحل یکی از اعضای خانواده بیماران حضور داشتند. کتابچه راهنمایی خودمراقبتی به این بیماران داده شد. در گروه کنترل فقط اقدامات روتین درمانی انجام شد. بعد از ۳ هفته، پرسشنامه‌های قلبی مجدداً توسط دو گروه تکمیل گردید و بستری مجدد بیماران بعد از ۳۰ روز به روش خودگزارش‌دهی پیگیری شد. داده‌ها به کمک نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۶ و با استفاده از آزمون‌های t مستقل، کای اسکوار و تست دقیق فیشر مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: بر اساس یافته‌های پژوهش، دو گروه قبل از مداخله در تمامی جهات همگن بوده و از لحاظ آماری با یکدیگر تفاوت معنی‌داری نداشتند. در پایان مطالعه مقایسه نمره‌ی دانش نارسایی قلبی در دو گروه نشان داد که با اجرای مداخله، میانگین دانش نارسایی قلبی بیماران گروه مداخله به طور معنی‌داری افزایش یافته است ($P\text{-Value} = 0/00$). همچنین خودمراقبتی بیماران گروه مداخله در مقایسه با گروه کنترل در هر سه حیطه‌ی حفظ، مدیریت و اطمینان خودمراقبتی افزایش داشته است ($P\text{-Value} = 0/00$). مقایسه موارد بستری مجدد بیماران در دو گروه نیز نشان داد که پس از اجرای مداخله، تعداد موارد بستری مجدد در گروه آزمون در مقایسه با گروه کنترل، به صورت معنی‌داری کمتر است ($P\text{-Value} = 0/04$).

بحث و نتیجه‌گیری: آموزش بر اساس شاخص سواد سلامت سبب افزایش دانش نارسایی قلبی، بهبود رفتارهای خودمراقبتی و کاهش بستری مجدد بیماران مبتلا به نارسایی قلب می‌شود.

واژه‌های کلیدی: نارسایی قلبی؛ سواد سلامت؛ دانش نارسایی قلبی؛ خودمراقبتی و بستری مجدد

Teheran University of Medical Sciences

School of Nursing and Midwifery

Title:

**The effect of health literacy INDEX-based education on
knowledge, self-care behaviors and readmission in heart failure
patients**

A thesis submitted as partial fulfillment of the requirements for Master of Science (MSc)

By

Roya Khorrami Estakhri

Supervisor

Dr. Masoumeh Zakerimoghadam

Consultants

Dr. Shahrzad Ghiyasvandian

Dr. Nima Soufi Afshar

Dr. Maryam Esmaili

2019

Abstract

The effect of health literacy INDEX-based education on knowledge, self-care behaviors and readmission in heart failure patients

Background: Heart failure is a complex and growing clinical syndrome. Patients with a chronic, progressive nature of the disease are exposed to many complications and problems, that increase the likelihood of disease progression. Inadequate health literacy is associated with poor physical and mental health, lack of health care knowledge, inadequate adherence to treatment, reduced use of preventive services, increased hospitalization, and increased medical costs. Educating patients on the basis of their specialized literacy about the disease may reduce the adverse consequences of the disease, including readmission, and increase self-care behaviors.

Method: This randomized clinical trial study was performed on 90 patients with heart failure admitted to Amini Hospital of Langroud affiliated to Guilan University of Medical Sciences in 1397-1978. After obtaining written informed consent, the subjects were randomly divided into intervention and control groups. Demographic and disease information questionnaire, Heart Failure Specific Health Literacy Scale Dutch Heart Failure Knowledge Scale and Self-care Heart Failure Index were completed in both groups. Then, in the intervention group, the training program was conducted in 3 60-minute sessions weekly in the clinic of Amini Hospital in Langroud at the agreed hours between 10-12 am and then 2 group sessions with 8-12 patients. A patient's family member was present at all stages. Self-care booklet were given to these patients. In control group only routine treatment was performed. After 3 weeks, the previous questionnaires were again completed by the two groups and the readmission of patients after 30 days was followed by self-report. Data were analyzed using SPSS 16 software using independent t-test, chi-square and Fisher exact test

Results: According to the findings of the study, the two groups were homogeneous in all respects before the intervention and were not statistically significant. At the end of the study, comparing heart failure knowledge scores in the two groups showed that with the intervention, the mean knowledge of heart failure patients in the intervention group was significantly increased (P-value = 0.00). Also, self-care in the intervention group increased in all three aspects of self-care, maintenance, management confidence compared to the control group (P-value = 0.00). Comparison of readmissions in the two groups showed that after the intervention, the number of readmissions in the experimental group was significantly lower than the control group (P-value = 0.04).

Conclusion: Education based on Health literacy scale improves heart failure knowledge and self-care behaviors, and reduces readmission in patients with heart failure.

Key words: heart failure, health literacy, knowledge of heart failure, self-care, readmission